

Turismen og lokalbefolkningen

En analyse af befolkningens holdninger til turismen i Aarhusregionen

Rapport | November 2024

Epinion

Indhold

- 3 Introduktion
- 5 Turismens positive og negative påvirkninger på lokalområdet
- 15 Engagement i og ansvar overfor turismen

Undersøgelse af lokalbefolkningens syn på turismen i Danmark og deres lokalområde

Turismeudvikling med udgangspunkt i borgernes perspektiv

Turisme påvirker det omgivende samfund, og samfundet påvirker tilsvarende turismen. Bæredygtig turisme skaber en gensidig berigelse mellem besøgende og lokalsamfund. Når turisme udvikles med fokus på ansvarlighed og lokal forankring, bidrager den positivt til både borgere og gæster. Turister oplever ægte gæstfrihed og imødekommenhed, mens lokalsamfundet nyder godt af økonomisk vækst, kulturudveksling og styrket sammenhold. Denne balance sikrer, at turismen bliver en integreret del af et levende og bæredygtigt lokalsamfund.

Et vigtigt initiativ i den forbindelse er en årlig undersøgelse af danskernes opfattelse af og opbakning til turismen i Danmark og de enkelte lokalområder. Denne rapport indeholder 2024-resultaterne for Aarhusregionen. Hensigten er at gennemføre undersøgelsen nationalt hvert år i en årrække og dermed opnå indsigt i, hvordan befolkningens holdninger udvikler sig. I tillæg til den nationale undersøgelse opnår destinationsselskaber, der har valgt at indgå i undersøgelsen, viden om balancen mellem turismen og borgerne i deres lokalområde.

Baggrunden er den nationale turismestrategi *Veje til bæredygtig turisme*vækst

I oktober 2024 blev den nationale strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme, ”Veje til bæredygtig turisme”¹, offentliggjort.¹

Strategien indeholder blandt andet tre pejlemærker, som skal sikre en miljømæssig, økonomisk og social bæredygtig retning for dansk turisme frem mod 2030. Et af disse pejlemærker er: Tilfredse turister, borgere og medarbejdere. Under pejlemærket ligger tre indikatorer, hvor en af indikatorerne er, at 80 pct. af danskerne skal opfatte turismens betydning som positiv for det danske samfund

Metodeudvalget² under Det Nationale Turismeforum har udviklet forestående analyseapparat, der giver indblik i borgernes tilfredshed.

1: Veje til bæredygtig turisme - National strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme, s. 17, link: https://www.blkm.dk/fileadmin/share/dokumenter/Turismestrategi_Veje_til_baeredygtig_turismevekst.pdf

2: Metodeudvalget består af repræsentanter fra VisitDenmark., Dansk Kyst- og Naturturisme, Danmarks Statistik, Wonderful Copenhagen, Aarhusregionen og Center for Regional- og Turismeforskning

Stor undersøgelse blandt borgerne i Aarhusregionen og resten af Danmark om turismens betydning

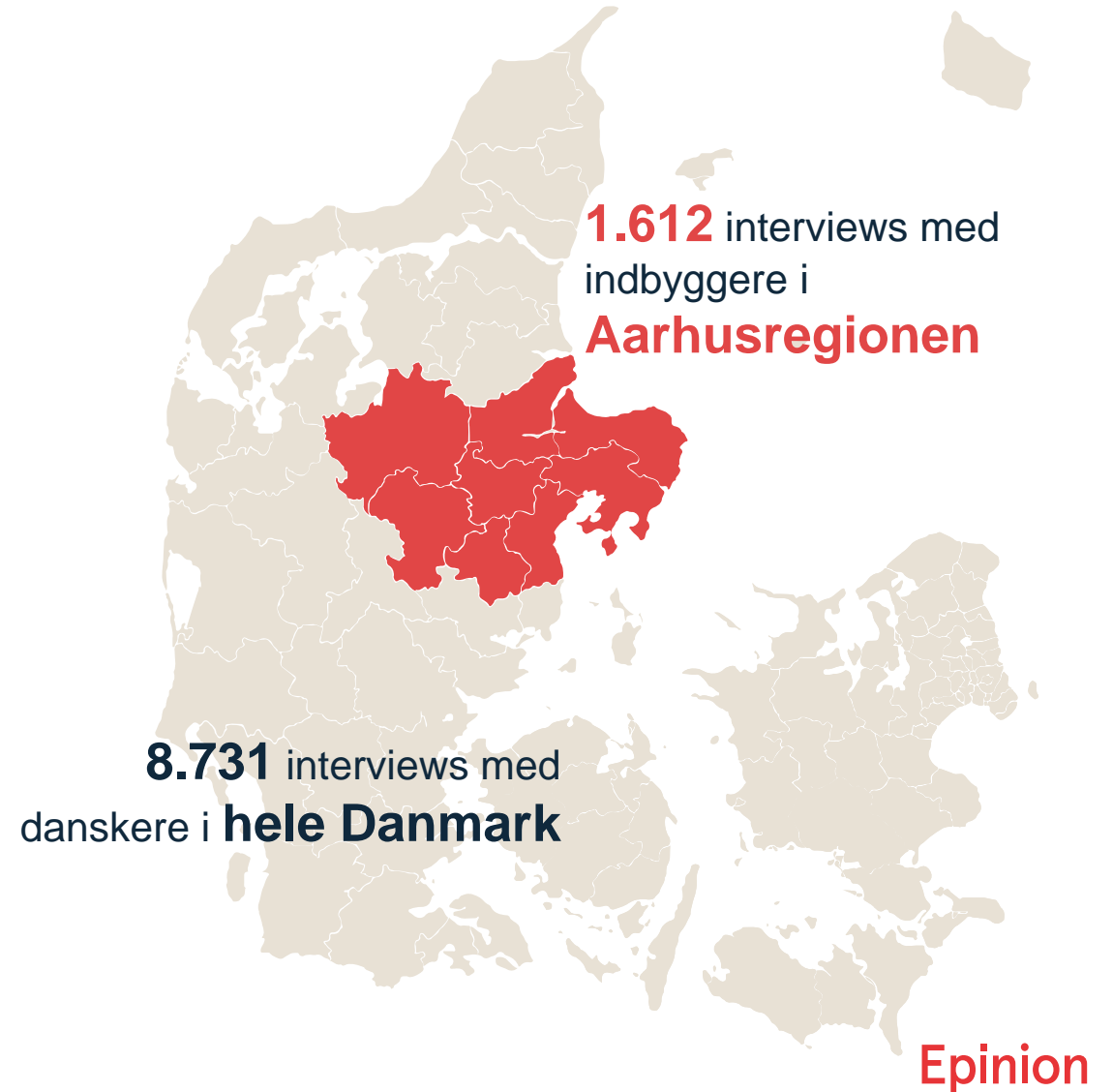
Stor spørgeskemaundersøgelse med 8.731 danskere om lokalbefolkningens holdninger til turismen i Danmark og deres lokalområde

Epinion har adspurgte 8.731 danskere, hvoraf 1.612 er bosat i Aarhusregionen, om deres holdninger til turismen i deres lokalområde og hele Danmark. Lokalområdet antages her at være knyttet til deres bopælskommune.

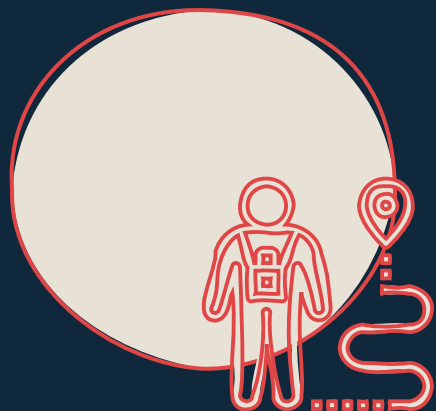
Interviewene er gennemført med personer over 18 år fra d. 3. oktober til d. 25. oktober 2024. Data er rensede, bearbejdede og efterfølgende vægtet på populationsparametre som køn, alder og destination/kommune. Dette gør at resultaterne er retvisende nationalt og for destinationerne.

Datagrundlaget i alt og for Aarhusregionen fremgår i figuren til højre. Stikprøven er stor, og derfor er undersøgelsen generelt forbundet med relativt lav usikkerhed, men enkelte steder, hvor der nedbrydes på kategorier, kommuner eller opfølgende spørgsmål, vil der være en større statistisk usikkerhed.

Datagrundlaget

Turismens positive og negative påvirkninger på Aarhusregionen

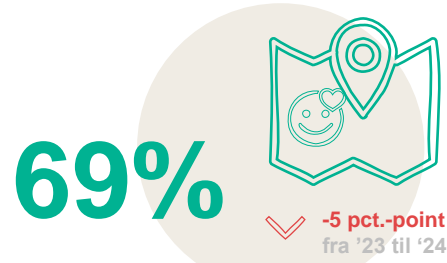
Flertallet af borgerne i Aarhusregionen mener stadig, at turismen har flere positive end negative konsekvenser for lokalområdet

Størstedelen af borgerne i Aarhusregionen vurderer, at turismen har flere positive end negative konsekvenser for deres lokalområde. Sammenlignet med 2023 er det et fald på 5 pct.-point i andelen med en positiv opfattelse af turisme. Andelene, der enten opfatter turismen som lige dele positive og negativ eller som overvejende negativ, er uændrede relativt til 2023. Til gengæld er andelen af borgere i Aarhusregionen uden mening steget med 5 pct.-point.

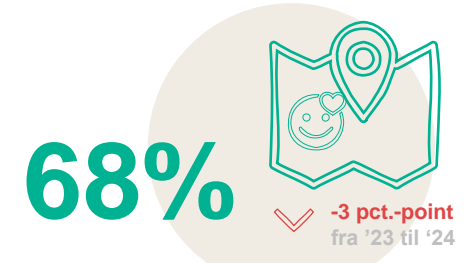
Resultaterne for Aarhusregionen ligger tæt på det nationale niveau, hvor 68 pct. vurderer, at turismen har flere positive end negative konsekvenser for deres lokalområde. Dog er andelen af borgere uden mening højere i Aarhusregionen, mens andelen, der ser turismen som hverken overvejende positiv eller negativ, er større på landsplan.

Danskernes syn på turismens effekter for lokalområdet i hhv. Aarhusregionen og hele Danmark

Hele Danmark: n=8.731, Aarhusregionen: n=1.612

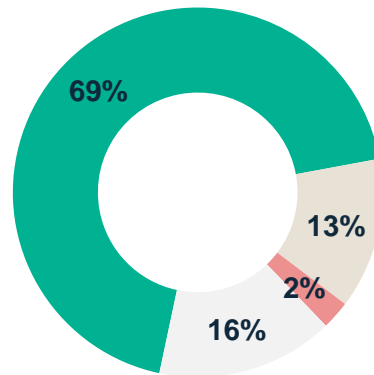

Af borgerne i Aarhusregionen mener at turismen har flere positive end negative konsekvenser for lokalområdet

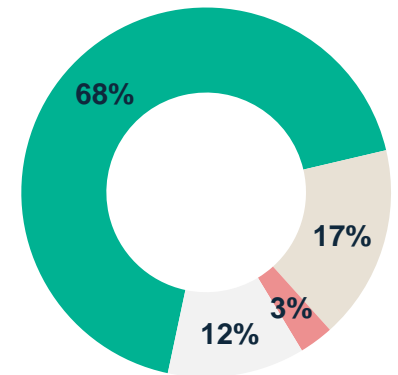

Af danskerne i hele Danmark mener at turismen har flere positive end negative konsekvenser for lokalområdet

Mener du overordnet set, at turismen i dit lokalområde generelt skaber ...

- Flere positive end negative konsekvenser
- Lige så mange positive som negative konsekvenser
- Flere negative end positive konsekvenser
- Det har jeg ingen mening om

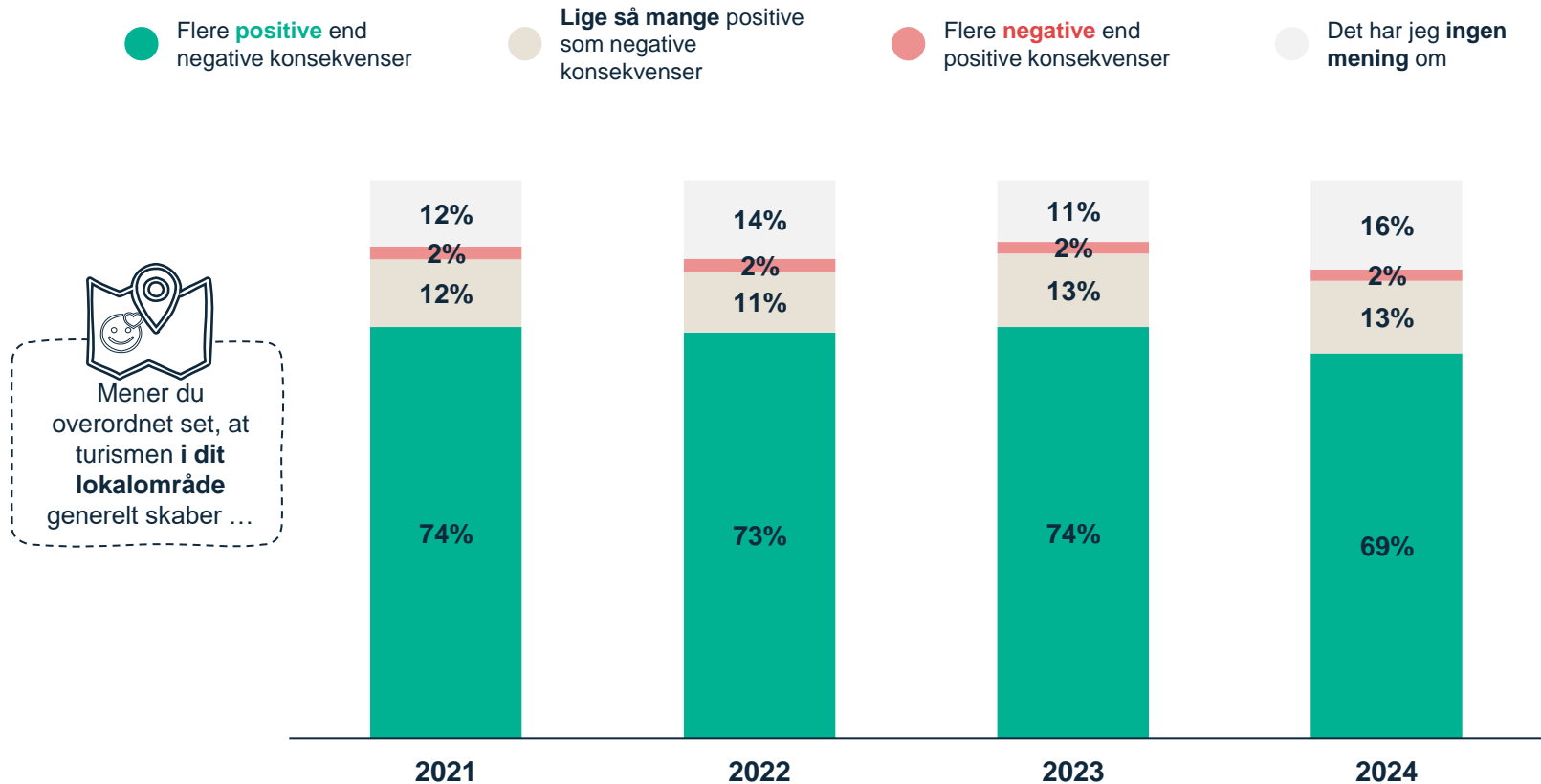
Borgernes syn på turismens effekter i Aarhusregionen er blevet mere nuanceret over tid, men flertallet mener stadig, at turismen har flere **positive** end **negative** konsekvenser

Ligesom de foregående fire år vurderer flertallet af danskerne i Aarhusregionen, at turisme skaber flere positive end negative konsekvenser for deres lokalområde. Der er dog en faldende tendens i denne opfattelse over tid, idet andelen af borgerne i Aarhusregionen, der vurderer turismens konsekvenser som positivt overvejende, er faldet med 5 pct.point siden 2021.

Denne nedgang i den positive vurdering skyldes primært en stigning i andelen af borgere, som ikke har nogen holdning til turismens effekter. Denne andel er steget med 4 pct.point siden 2021. Dertil er der også sket en mindre stigning i andelen som vurderer, at turisme har lige så mange positive som negative konsekvenser på 1 – 2 pct.point i løbet af årene.

Andelen af borgere i Aarhusregionen der vurderer, at turisme medfører flere negative end positive konsekvenser i deres lokalområde, har ikke ændret sig siden første dataindsamling i 2021.

Borgerne i Aarhusregionens syn på turismens effekter for de sidste fire år

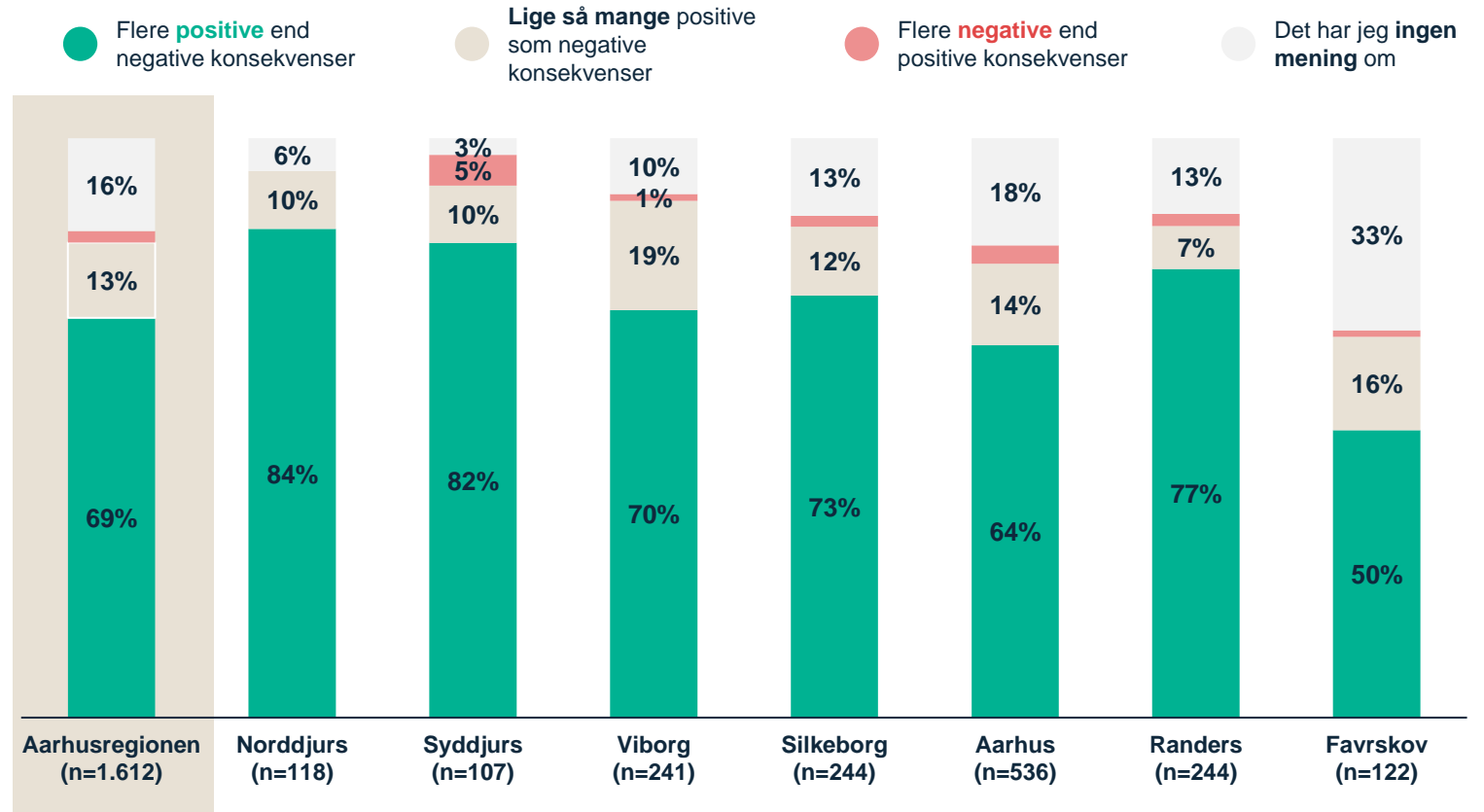
På tværs af kommunerne er der en generel opfattelse af, at turismen bidrager **positivt** til lokalområdet. Dette gælder særligt i Norddjurs og Syddjurs

Norddjurs Kommune har den største andel af borgere, der mener, at turisme har flere positive end negative konsekvenser. Omvendt har Favrskov Kommune den mindste andel af borgere med samme opfattelse. Dette var ligeledes tilfældet i 2023. Aarhus Kommune har haft det største fald i andelen af borgere med en positiv opfattelse af turisme, som er faldet med 10 pct.-point. Dette skyldes primært en stigning på 8 pct.-point i andelen af borgere uden mening.

De øvrige kommuner i Aarhusregionen ligger fortsat på et højt niveau mellem 70-82 pct. Dette indikerer en fælles opfattelse på tværs af kommunerne om, at turismen overvejende bidrager med flere positive end negative konsekvenser for lokalområdet.

Borgernes vurdering af turismen på tværs af kommunerne

Mener du overordnet set, at turismen i dit lokalområde generelt skaber ...

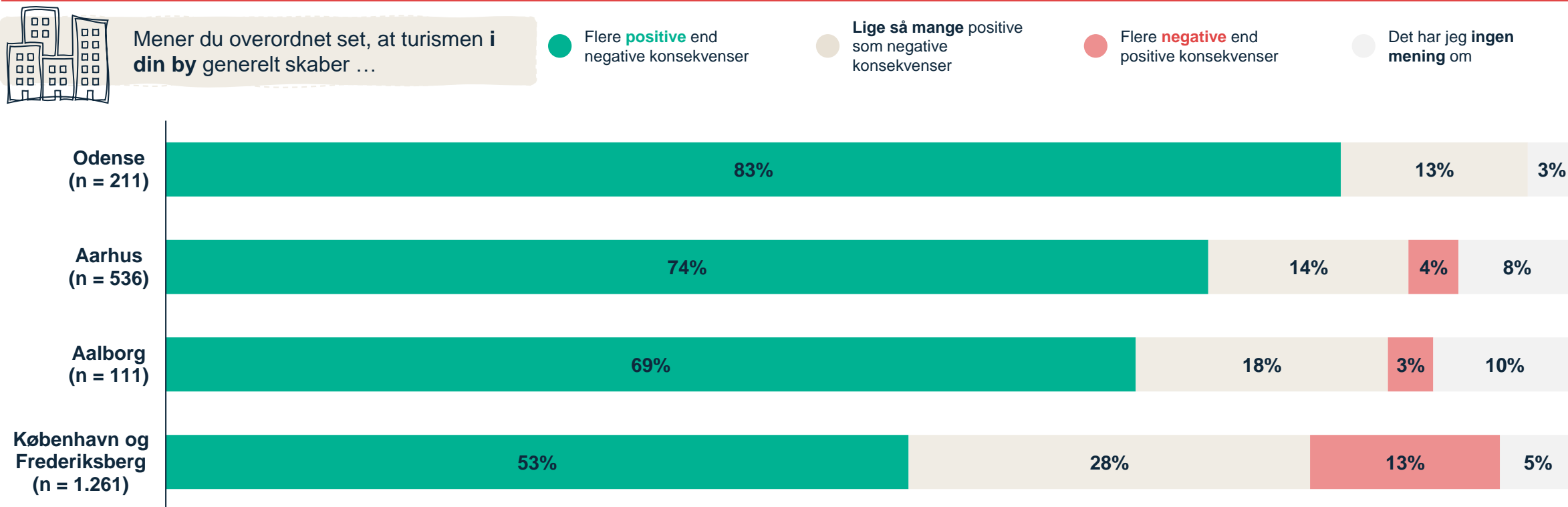

Note: Procentsatser på 2% og derunder fremgår, men er ikke vist i grafen.

Borgerne i Odense er de mest positive over for turismens betydning, mens positiviteten er lavest blandt borgerne i København

Grafen nedenfor viser, hvor stor en andel af borgerne i de enkelte byer der mener, at turismen har en positiv eller negativ indvirkning på byen. I Odense og Aarhus mener hhv. 83 pct. og 74 pct. af borgerne, at turisme medfører flere positive end negative konsekvenser. I Odense er der ingen, der mener, at turismen har flere negative end positive konsekvenser, mens kun 4 pct. af borgerne i Aarhus har den opfattelse. I København og Frederiksberg er holdningerne mere delte, hvor cirka halvdelen af borgerne mener, at turismen skaber flere positive end negative konsekvenser, mens 13 pct. mener det modsatte.

Borgernes syn på turismens effekter på tværs af storbyer

Flertallet i Aarhusregionen er glade for, at turister besøger lokalområdet og mener, at turismeudviklingen har en positiv indvirkning

I Aarhusregionen mener 64 pct., at turismeudviklingen bidrager positivt til deres lokalområde, hvilket er et fald på 5 pct.-point sammenlignet med 2023. Der er dog ikke sket en stigning i andelen med negative holdninger, men andelen af dem, der er neutrale eller usikre på deres holdning, er steget.

Ligeledes er flertallet af borgere i Aarhusregionen glade for, at turister besøger deres lokalområde, men omkring en fjerdedel er neutral i deres holdning.

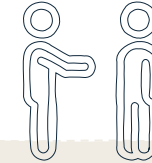
Sammenlignet med det nationale niveau ses de samme tendenser, hvor flertallet er positive, og få er negative. Den positive opfattelse af turismen i lokalområdet er imidlertid højere på landsplan. Samtidig er andelen med en neutral eller usikker holdning større i Aarhusregionen relativt til landsplan.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om turismen i dit lokalområde?

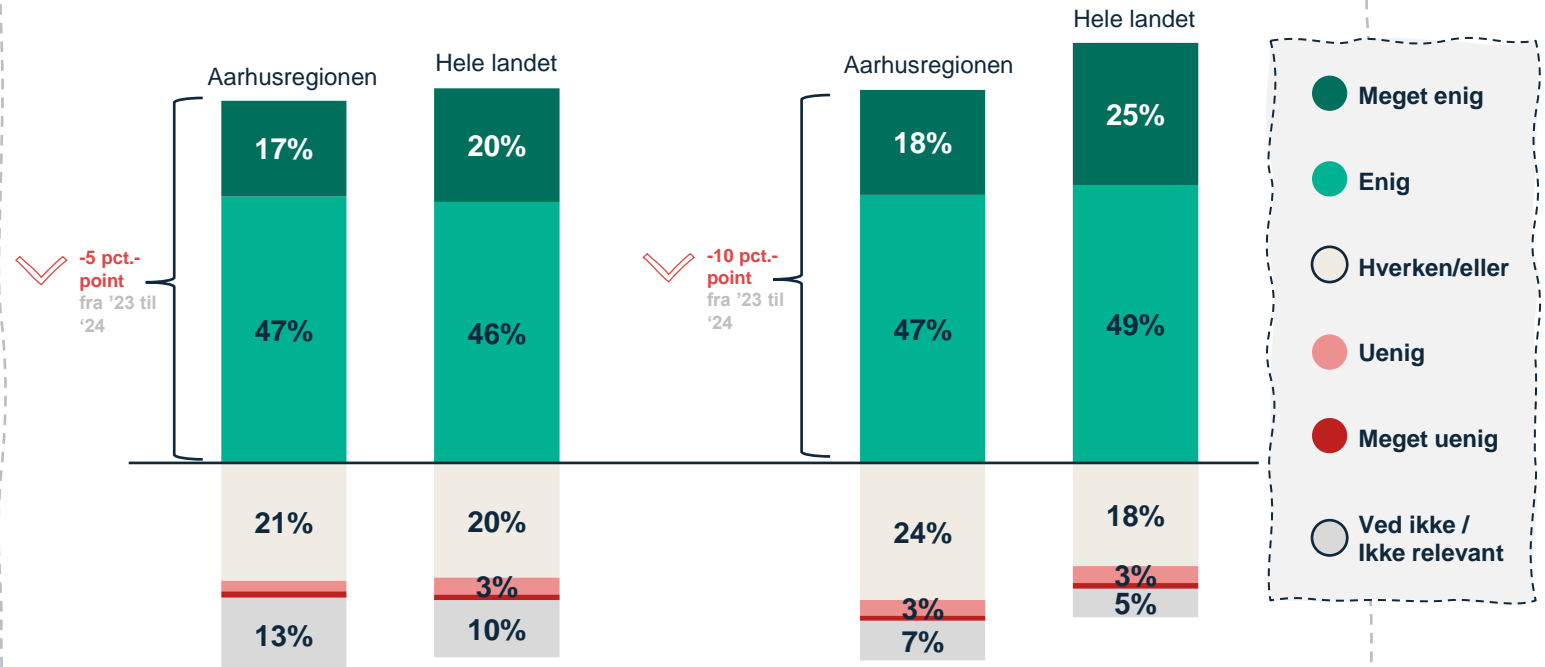
Hele Danmark: n=8.731, Aarhusregionen: n=1.612

Jeg synes, at turismeudviklingen bidrager positivt til mit lokalområde

Jeg kan godt lide, at turister besøger mit lokalområde

Hvilke borgere oplever at lokalområdet er præget af turisme?

Størstedelen af borgerne i Aarhusregionen mener, at antallet af turister i deres lokalområde er passende, hvilket er meget sammenligneligt med det nationale niveau

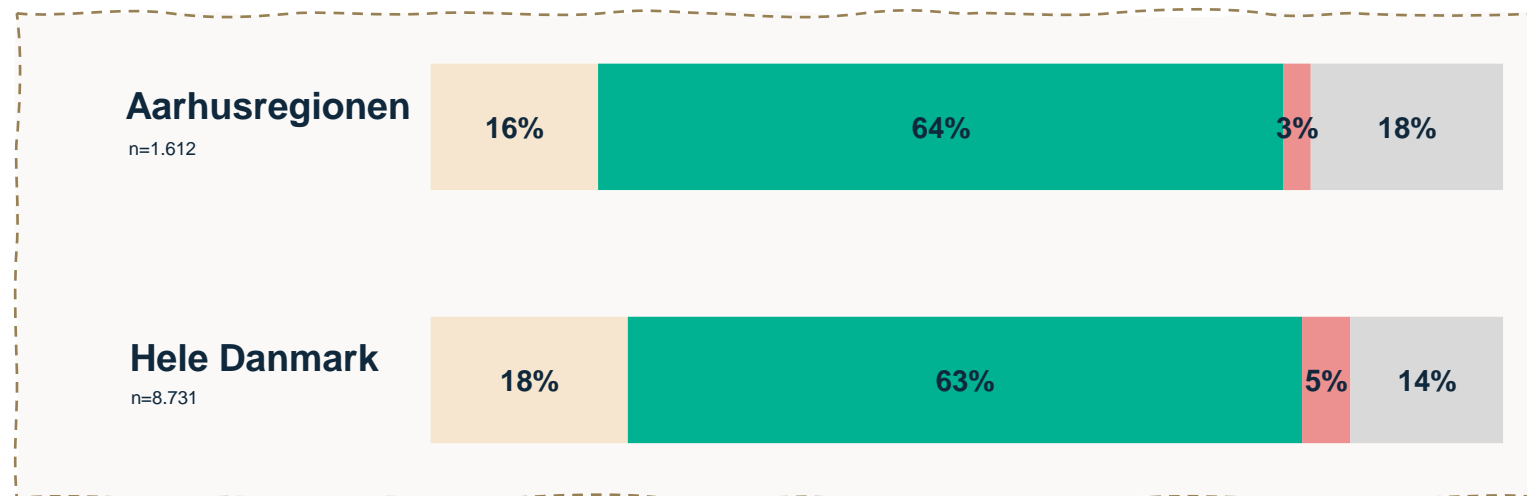
Flertallet af borgerne (64 pct.) i Aarhusregionen mener, at antallet af turister i deres lokalområde er passende, hvilket ligger meget tæt på det nationale niveau. Derudover vurderer 16 pct. af borgerne i Aarhusregionen, at antallet af turister er for lavt, mens kun 3 pct. vurderer, at det er for højt. Desuden svarer næsten hver femte borger i Aarhusregionen, at de ikke ved, hvad de mener om antallet af turister i deres lokalområde.

Samlet set er resultaterne fra Aarhusregionen dermed i høj grad sammenlignelige med det nationale niveau. Dog er der en tendens til, at en lidt større andel af borgerne i Aarhusregionen ikke ved, hvad deres holdning er til antallet af turister sammenlignet med resten af landet.

Befolkningens holdning til antallet af turister i deres lokalområde

Mener du overordnet set, at antallet af turister i dit lokalområde er...

● ... for lavt ● ... passende ● ... for højt ● Ved ikke

Turismens påvirkning på lokalområdet

Turismen vurderes til at have en positiv påvirkning på den lokale økonomi og handelsliv og en negativ påvirkning på naturen

Grafen til højre viser andelen af borgere i Aarhusregionen der mener, at de enkelte aspekter af turismen har en positiv eller negativ påvirkning på deres lokalområde.

Overordnet set vurderes turismen at have en positiv påvirkning på tværs af aspekterne. Det er dog især den lokale økonomi og handelsliv, som ligger helt i top.

Dernæst følger udvalget og kvaliteten af restauranter og spisesteder og udvalget af kulturelle oplevelser.

I den anden ende svarer flest, at turismen har en negativ påvirkning på beskyttelse af miljø og naturområdet, mulighederne for at bevæge sig ugeneret rundt og generel vedligeholdelse af områder. Denne rangering af de øverste og nederste aspekter var ligeledes gældende i 2023. Dog er andelen af borgere i Aarhusregionen med en positiv opfattelse faldet på tværs af samtlige aspekter, hvilket primært kan tilskrives en stigning i andelen, der forholder sig neutrale eller svarer 'ved ikke'.

For hvert af de følgende aspekter mener du så, at turismen i dit lokalområde har en negativ, neutral eller positiv påvirkning?

n=1.612

Note: Ændringen i procentpoint er angivet i parentes. Aspektet "Mulighederne for bæredygtige valg (fx varer eller oplevelser med mærkninger)" blev tilføjet til spørgsmålet i 2024 og kan derfor ikke sammenlignes med tidligere år.

Hvilke borgere oplever at lokalområdet er præget af turisme?

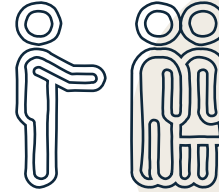
Mere end halvdelen i Aarhusregionen vurderer, at deres lokalområde er præget af turisme

I Aarhusregionen vurderer 54 pct. af borgerne, at deres lokalområde er præget af turisme i nogen eller højere grad – en reduktion på 4 pct.point relativt til 2023. Blandt disse mener 14 pct., at turismen præger deres område i høj grad, mens 3 pct. angiver, at påvirkningen er meget høj.

Samlet set vurderes turismens påvirkning i Aarhusregionen på niveau med hele Danmark, dog med en lidt lavere andel, der oplever en tydelig påvirkning af turismen i deres lokalområde.

Befolkningens opfattelse af turismen i lokalområdet

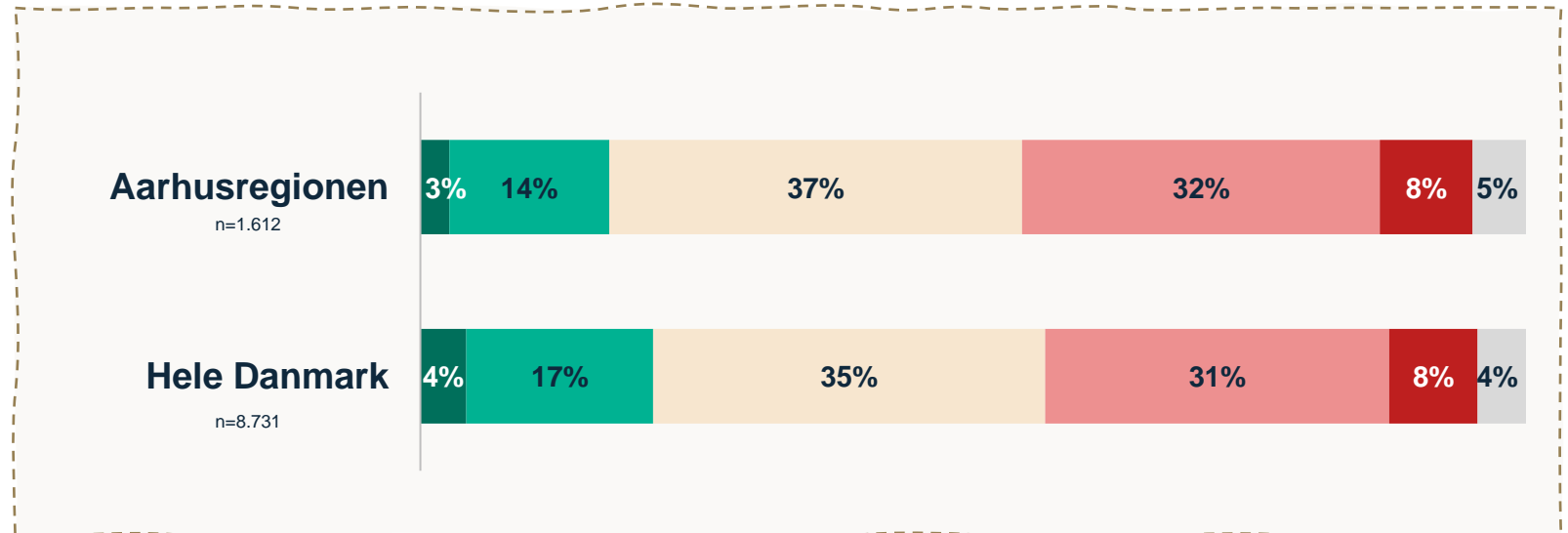
I hvilken grad er dit lokalområde præget af turisme?

54%

-4 pct.-point
fra '23 til '24

Af borgerne i Aarhusregionen mener, at **området er præget af turisme** i nogen eller højere grad.

Hvilke borgere oplever at lokalområdet er præget af turisme?

Det er fortsat borgere i Syddjurs og Norddjurs, som oplever, at deres lokalområde er præget af turisme

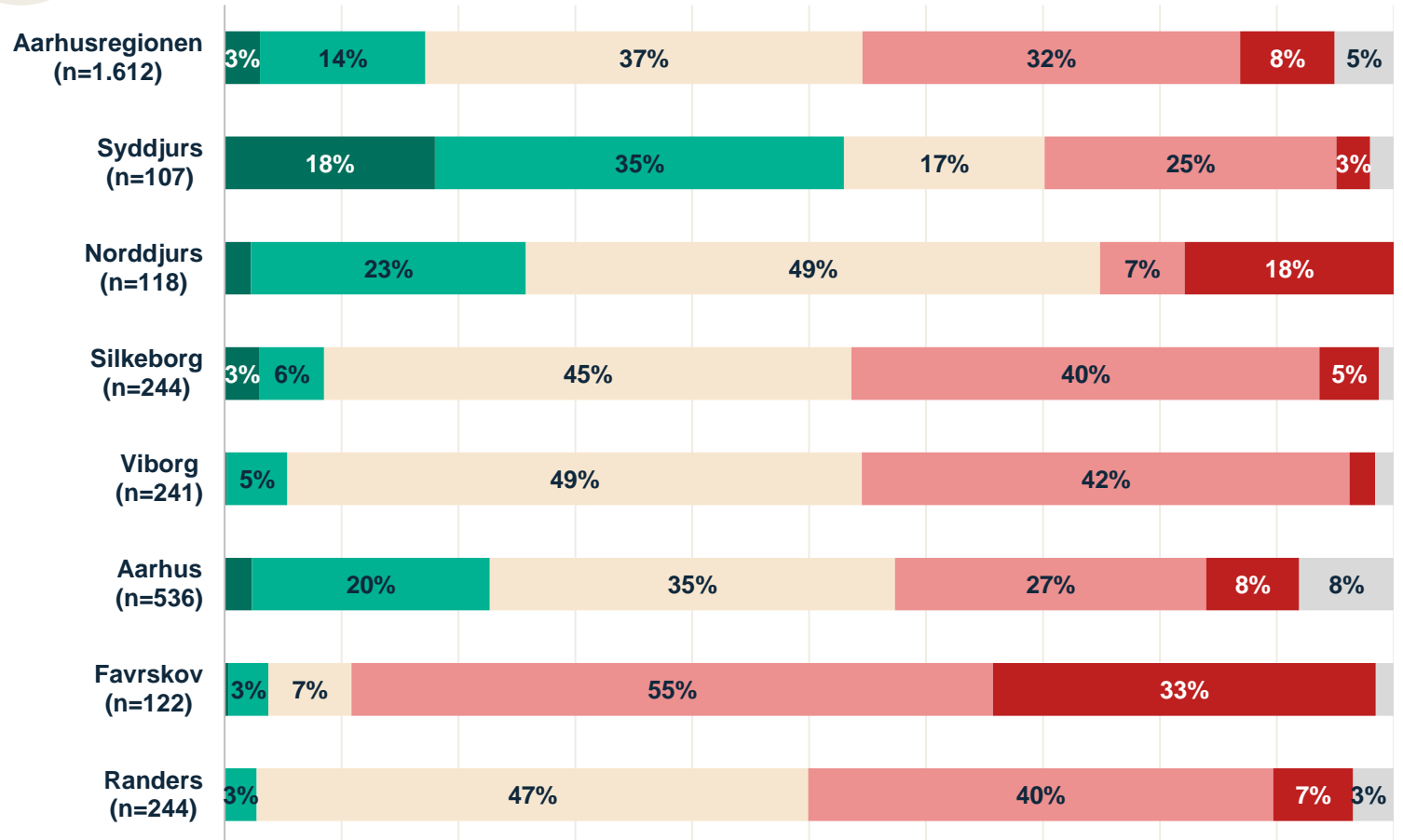
I hvilken grad er dit lokalområde præget af turisme?

De samme mønstre som i den forrige borgermåling gør sig gældende, hvor det især er i de kommuner med mange turistovernatninger, at borgerne oplever, at turismen præger deres lokalområde.

Det er nemlig især i Syddjurs, Norddjurs samt Aarhus, at borgerne oplever påvirkning fra turisme. I Syddjurs Kommune svarer mere end halvdelen af borgerne, at deres lokalområde i høj eller meget høj grad er præget af turisme (stigning på 4 pct.-point). I Norddjurs og Aarhus er andelen der mener, deres lokalområde er præget af turisme i høj eller meget høj grad, faldet med hhv. 13 og 2 pct.-point.

Påvirkningen er mindst i de kommuner med færre turister. Borgerne i Favrskov er således kun i meget lav grad påvirket af turisme, og borgerne i Viborg og Randers oplever også kun en begrænset påvirkning.

Turisme som et problem i lokalområdet

I Aarhusregionen er det kun få borgere som oplever problemer forårsaget af turisme, men der er nogle kommunale forskelle

Det er generelt meget få, som oplever problemer med turismen i Aarhusregionen. Kun 1 pct. mener, at turismen skaber problemer året rundt, og 5 pct. angiver, at det sker i perioder – et fald på 1 pct.-point sammenlignet med 2023.

På tværs af kommuner, er det særligt i Syddjurs Kommune, at en større andel af borgerne mener, at turismen skaber problemer (13 pct.). Dette er dog et fald på 11 pct.-point i forhold til 2023. Andelen, der har oplevet turismeskabte problemer i Norddjurs Kommune, er ligeledes faldet med 5 pct.-point siden 2023. Kun i Aarhus Kommune er der sket en stigning i andelen, der mener, at turismen skaber problemer, dog en relativ lille stigning på 2 pct.-point.

De få respondenter (88), der oplever problemer, nævner især mere trængsel, støj og larm samt mere skrald og affald.

Opfattelsen af turismeskabte problemer

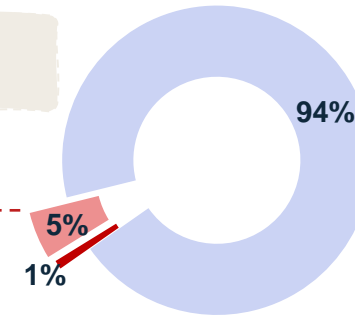
n=1.612, ja: n=88, nej: n=1.524

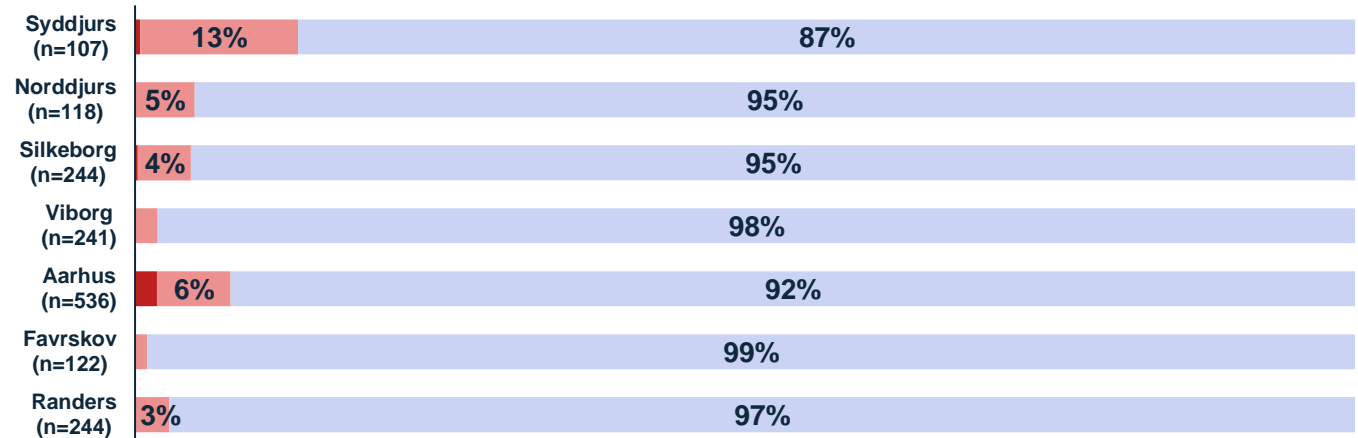
Skaber turismen i dit lokalområde problemer for dig?

6% af borgerne i Aarhusregionen oplever problemer

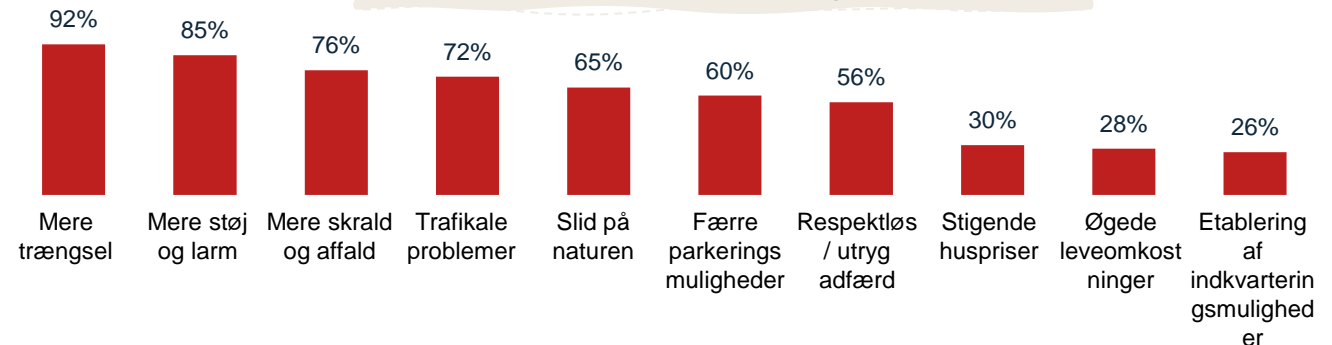
-1 pct.-point fra '23 til '24

- Nej, turismen skaber ikke problemer for mig
- Ja, dele af året
- Ja, hele året

Skaber turismen problemer for dig i forhold til...

Borgerne i Aarhusregionen er mere positive over for krydstogtturisme end hele Danmark

Omkring tre ud af ti borgerne i Aarhusregionen vurderer, at krydstogtturisme og dets gæster genererer flere positive end negative konsekvenser for Danmark. Dette udgør et fald på 5 pct.-point sammenlignet med sidste år. Samtidig er andelen af borgere i Aarhusregionen, der mener, at krydstogtturisme medfører flere negative end positive konsekvenser, steget med 5 pct.-point.

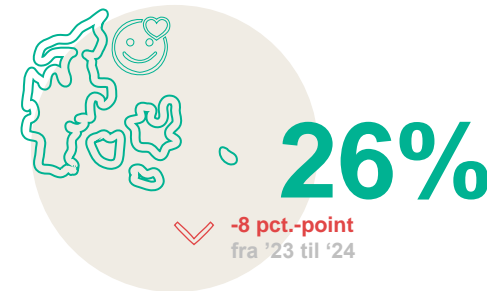
Sammenlignet med det nationale niveau er opfattelsen af krydstogtskibe og deres gæster mere positiv blandt borgerne i Aarhusregionen. Der er en forskel på 4 pct.point i andelen med en positiv opfattelse til krydstogtturisme og andelen med en negativ opfattelse er 3 pct.point lavere end hele Danmark.

Synet på krydstogtturisme og dets gæster i Aarhusregionen og hele Danmark

Hele Danmark: n=8.731, Aarhusregionen: n=1.612

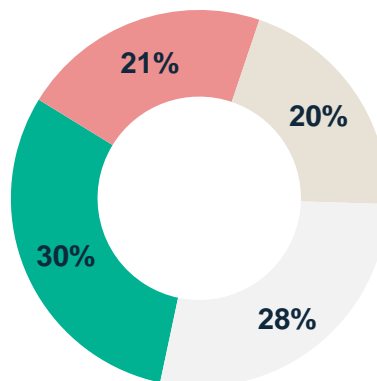

Af borgerne **i Aarhusregionen** mener at krydstogtskibe og dets gæster generer **flere positive** end negative konsekvenser

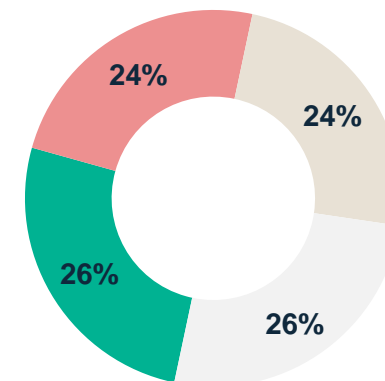

Af borgerne **i hele Danmark** mener at krydstogtskibe og dets gæster generer **flere positive** end negative konsekvenser

Overordnet, vil du mene at **krydstogtskibe og dets gæster** for Danmark generer...

- Flere **positive** end negative konsekvenser
- Lige så mange positive som negative konsekvenser
- Flere **negative** end positive konsekvenser
- Det har jeg ingen mening om

Engagement i og ansvar for turismen

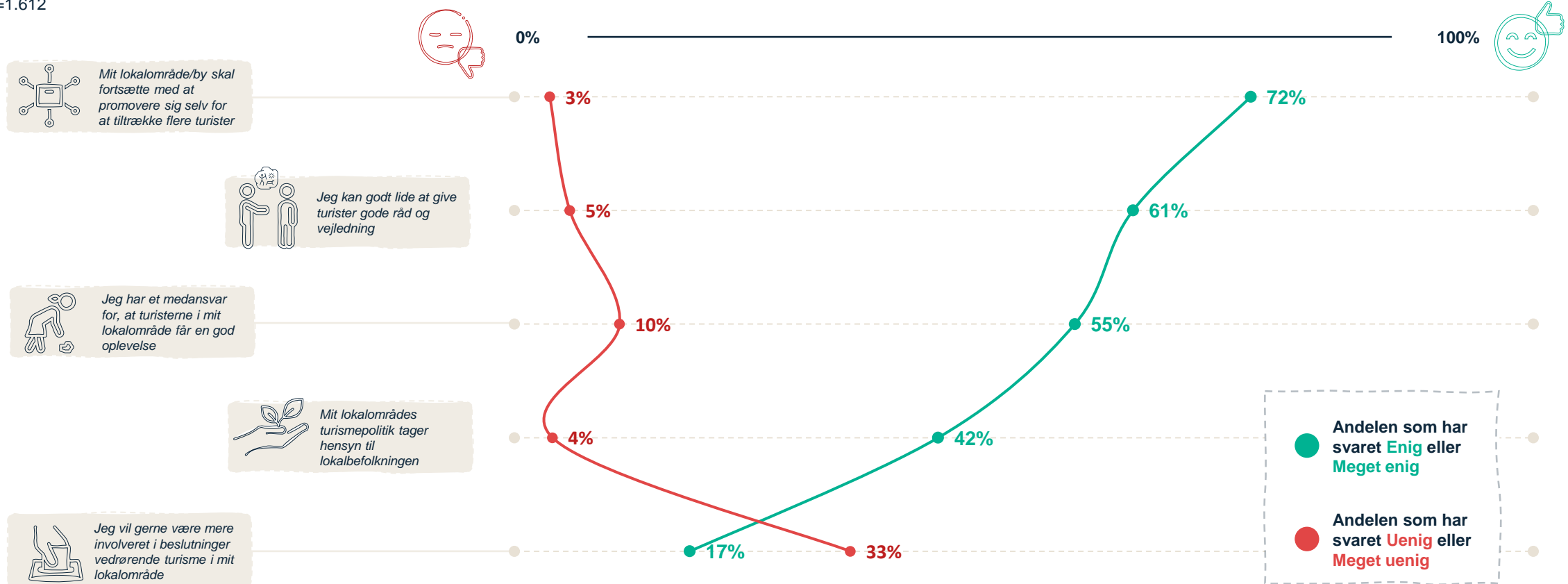

Borgerne i Aarhusregionen støtter fortsat, at deres by markedsføres, og de er generelt positive over for at hjælpe turister

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om turismen i dit lokalområde?

n=1.612

Borgerne i Aarhusregionen har generelt en positiv holdning til turisterne i deres lokalområde. Hele 72 pct. støtter fortsat promovning af området for at tiltrække flere turister. Derudover nyder tre ud af fem borgere i Aarhusregionen at hjælpe turister ved at give dem råd og vejledning under deres besøg. Når det kommer til turismepolitikken, er holdningerne mere delte. Der er mindre enighed om, hvorvidt turismepolitikken tager hensyn til lokalbefolkningen, men der er omvendt heller ikke en stor andel, som ønsker at være mere involveret i beslutninger om turisme.

Befolkningens engagement i turismen

Flertallet af borgerne i regionen føler stolthed over, at turister ønsker at besøge deres lokalområde, men der ses en faldende tendens i andelen, der deler denne følelse

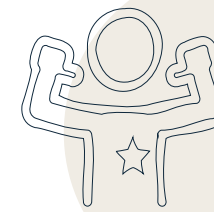
Næsten to ud af tre borgere i Aarhusregionen udtrykker stolthed over, at turister vælger at besøge deres lokalområde. Denne andel udgør fortsat et flertal, men der er sket et fald på 5 pct.point sammenlignet med 2023.

Ser man på udviklingen over de seneste fire år, fremgår det, at andelen af borgere, der svarer "enig" eller "meget enig" til udsagnet, er faldet gradvist. Samtidig har andelen, der svarer "uenig" eller "meget uenig," forblevet stabil på omkring 1-2 procentpoint.

Det faldende niveau af enighed kan derfor primært tilskrives en stigning i andelen af borgere, der svarer "hverken/eller" eller "ved ikke/ikke relevant." Dette tyder på, at flere borgere i Aarhusregionen er blevet mere usikre eller neutrale i deres stolthed over, at turister vælger at besøge deres lokalområde.

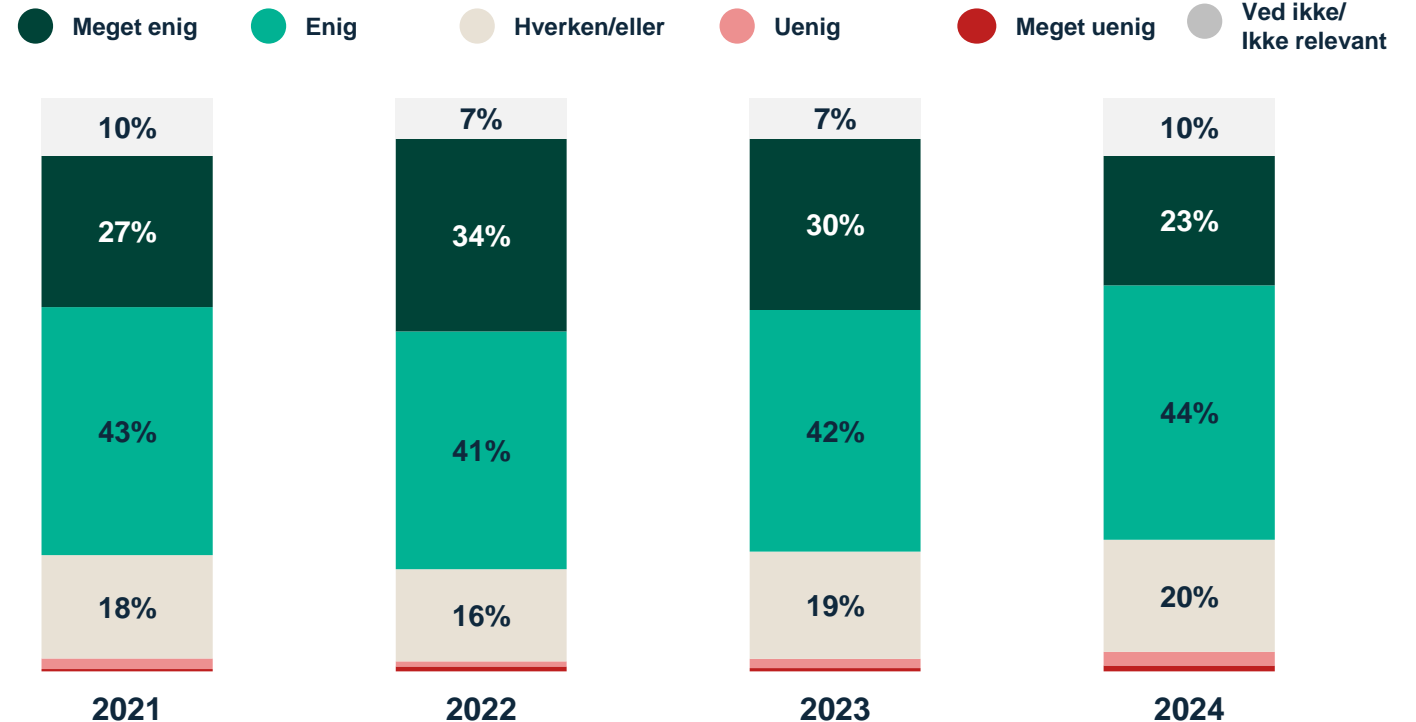
Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om turismen i dit lokalområde?

Jeg er stolt af, at turisterne har lyst til at besøge mit lokalområde

67% ✓ -5 pct.-point
fra '23 til '24

Af borgerne i Aarhusregionen er stolte af, at turisterne har lyst til at besøge deres lokalområde

Epinion Aarhus

Hack Kampmanns Plads 13
8000 Aarhus C
Danmark
T: +45 87 30 95 00
E: aarhus@epinionglobe.com
www.epinionglobe.com

Epinion København

Ryesgade 3F
2200 København N
Danmark
T: +45 87 30 95 00
E: copenhagen@epinionglobe.com
www.epinionglobe.com

Epinion

Tourism & Experiences

**Marc Egholm
Mougard**

*Senior Manager
Tourism, Culture & Places*

M: +45 4093 1240
E: mmo@epinionglobe.com